

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Institutt for samfunnsøkonomi

EKSAMENSOPPGAVE I SØK3522

ARBEIDSMARKEDSØKONOMI

Faglig kontakt under eksamen: Kåre Johansen, Tlf.: 91936

Eksamensdato: Onsdag 12. desember 2012

Eksamenssted: Dragvoll

Eksamensstid: 6 timer

Studiepoeng: 15

Tillatte hjelpebidrifter: Flg formelsamling: Knut Sydsæter, Arne Strøm og Peter Berck (2006): Matematisk formelsamling for økonomer, 4utg. Gyldendal akademiske. Knut Sydsæter, Arne Strøm, og Peter Berck (2005): Economists' mathematical manual, Berlin.
Enkel kalkulator Citizen SR-270x el. HP 30S.

Sensur: 14. januar 2013

Eksamen består av 2 oppgaver med delspørsmål som alle skal besvares.

Oppgavetekst på bokmål og nynorsk.

Oppgave 1

a) Bruk en forhandlingsmodell der det antas at bedriften bestemmer sysselsettingen mens det forhandles om lønn. Finn tilpasningen og drøft hvordan forhandlingslønna påvirkes av i) økt total arbeidsledighet og ii) økt satsning på arbeidsmarkedstiltak.

b) Anta videre at produktprisen bestemmes i varemarked med ufullstendig konkurranse. Forklar hvordan likevektsledigheten blir bestemt og drøft hvordan økt satsning på arbeidsmarkedstiltak kan påvirke likevektsledigheten.

c) Anta at likevektsledigheten reduseres. Benytt en dynamisk modell for inflasjon og arbeidsledighet til å forklare hvordan disse variablene vil utvikle seg fra den initiale likevekten til den nye likevekten.

Oppgave 2

- a) Drøft kort ulike *mekanismer* som kan bidra til at lønna blir forskjellig ved sentralisert lønnsfastsetting sammenlignet med desentralisert lønnsfastsetting.
- b) En sentral variabel som påvirker lønna innenfor en fagforeningsmodell er forventet nyte eller inntekt til arbeidere som mister jobben (outside income). Drøft hvordan denne variabelen bør definieres ved i) lokal lønnsfastsetting og ii) fullstendig sentralisert lønnsfastsetting. Drøft videre hvordan lønna blir bestemt i de to regimene når du antar monopolistiske fagforeninger. Hvilket regime gir høyest lønn?
- c) Drøft hvordan innsatsen (effort) blir bestemt i en økonomi hvor det er lokale lønnsforhandlinger på bedriftsnivå etter at tarifflønna er bestemt sentralt.

Nynorsk

Oppgåve 1

- a) Bruk ein forhandlingsmodell der du føreset at bedifta bestemmer sysselsetjinga mens det vert forhandla om løn. Finn tilpassinga og drøft korleis forhandlingsløna vert påverka av i) auka total arbeidsløyse og ii) auka satsing på arbeidsmarknadstiltak.
- b) Anta vidare at produktprisen vert bestemt i ein varemarknad med ufullkommen konkurranse. Forklar korleis jamvektsarbeidsløysa vert bestemt og drøft korleis auka satsing på arbeidsmarknadstiltak kan påverke jamvektsarbeidsløysa.
- c) Anta at jamvektsarbeidsløysa vert redusert. Nytt ein dynamisk modell for inflasjon og arbeidsløyse til å forklare korleis desse variablane vil utvikle seg frå den initiale jamvekta til den nye jamvekta.

Oppgåve 2

- a) Drøft kort ulike *mekanismar* som kan bidra til at løna vert ulik ved sentralisert lønnsfastsetjing samanlikna med desentralisert lønnsfastsetjing.
- b) Ein sentral variabel som påverkar løna innafor ein fagforeningsmodell er forventa nyte eller inntekt til arbeidarar som mister jobben (outside income). Drøft korleis denne variabelen bør defineras ved i) lokal lønnsfastsetjing og ii) fullstendig sentralisert lønnsfastsetjing. Drøft vidare korleis løna vert bestemt i dei to regimane når du føreset monopolistiske fagforeiningar. Kva for regime gir høgast løn?
- c) Drøft korleis innsatsen (effort) vert bestemt i ein økonomi kor det er lokale lønnsforhandlingar på bedriftsnivå etter at tariffløna er bestemt sentralt.